

Sygn. akt V U 95/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant st. sekr. sądowy Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 20 marca 2018 r. w Kaliszu

odwołania M. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 15 grudnia 2017 r. Nr (...)

w sprawie M. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 15 grudnia 2017 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu M. T. emeryturę poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

W dniu 18.10.2017 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla M. T..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 15.12.2017 r. w sprawie (...) odmówił M. T. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji wniósł odwołanie M. T., w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca w okresie od 01.05.1979 r. do 31.01.1992 r. w Państwowym Przedsiębiorstwie (...) w K., na stanowisku kierowcy ciągnika, na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania M. T..

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 25 lat, 11 miesięcy i 19 dni. Organ rentowy uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach od 17.09.1976 r. do 30.04.1979 r. i od 10.08.1992 r. do 30.09.1994 r. w rozmiarze 4 lata 8 miesięcy i 2 dni. Odwołujący miał status pracownika. Obecnie odwołujący pobiera świadczenie przedemerytalne.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych od 01.05.1979 r. do 31.01.1992 r. w Państwowym Przedsiębiorstwie (...) w K., na stanowisku kierowcy ciągnika.

Odwołujący w okresie od 01.05.1979 r. do 31.01.1992 r. zatrudniony był w Państwowym Przedsiębiorstwie (...) w K.. Zakład powyższy zajmował się budową i montażem oczyszczalni ścieków, produkcją pługów odśnieżnych, produkcją elementów z tworzyw sztucznych: obudów do samochodów tarpan, elementów do oczyszczalni ścieków, kasków dla policji, straży, kierowców. W świadectwie pracy z dnia 20.01.1992 r. dotyczącym powyższego okresu wskazano stanowisko odwołującego: kierowca pojazdów samochodowych, laminarz wyrobów poliestrowych. Z umowy o pracę z dnia 01.05.1979 r. wynika stanowisko kierowca ciągnika. Podobnie z angażu z dnia 01.05.1979 r. W świadectwie wykonywania pracy zaliczonej do I kategorii wskazano okres zatrudnienia od 01.05.1979 r. do 31.01.1992 r., stanowisko kierowca pojazdów samochodowych, laminarz wyrobów poliestrowych – powołano wykaz A Dział IV poz. 17 i Dział VIII poz. 2 i 3, najprawdopodobniej przepisów ogólnych, gdyż powyższego nie określono. Odwołujący wykonywał pracę jako traktorzysta w okresie od 01.05.1979 r. do końca kwietnia 1991 r. Woził artykuły zaopatrzenia dla firmy, koks, materiały budowlane, wyroby firmy. Następnie po odbyciu przeszkolenia wykonywał pracę jako laminarz. Pracował wtedy na dziale, gdzie odbywała się produkcja z tworzyw sztucznych przy użyciu mat szklanych, żywic pasty WNCH, rozpuszczalników nitro. Praca ta wykonywana była w skróconym czasie pracy z uwagi na trudne warunki pracy. Pracę laminarza odwołujący wykonywał od maja 1991 r. do 31.01.1992 r.

(dowód: zeznania odwołującego, zeznania świadków S. S., J. Z., akta osobowe odwołującego, oświadczenie w przedmiocie odbycia szkolenia na stanowisku laminarza z 22.04.1991 r.)

W okresie od 01.10.1994 r. do 04.08.1998 r. odwołujący zatrudniony był w Zakładzie Pracy (...) P.H.U. (...) w K.. W świadectwie pracy z dnia 04.08.1998 r. wskazano stanowisko kierowca. W zakładzie tym odwołujący wykonywał pracę kierowcy samochodu dostawczego o ciężarze całkowitym do 3,5 tony.

W świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wykazano okres zatrudnienia w Wytwórni (...) w okresie od 10.08.1998 r. do 31.12.1998 r. i nadal na stanowisku kierowcy. Powołano Dział VIII poz. 2 przepisów ogólnych. W tym okresie odwołujący wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Prawo jazdy kategorii C odwołujący posiada od czerwca 1985 r., a kategorii T od 13.04.1976 r.

Odwołujący wykonywał pracę kierowcy ciągnika od 01.05.1979 r. do 30.04.1991 r., a pracę laminarza od 01.05.1991 r. do 31.01.1992 r.

(dowód: zeznania odwołującego)

Jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A Dział VIII poz. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 08.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca kierowców ciągników, natomiast w wykazie A Dział IV poz. 17 – praca przy produkcji i przetwórstwie żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych, stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskali.

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U.2017 r., poz.1383 ze zmianami). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184

wymienionej ustawy. Muszą m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymaga także dla spełnienia warunków do świadczenia, rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Warunek rozwiązania stalunku pracy nie obowiązuje od 01.01.2013 r.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe za okres ponad 25 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawcy odwołującego obecnie nie istnieją. Świadectwo pracy w szczególnych warunkach wystawił odwołującemu za sporny okres od 10.08.1998 r. do 28.02.2001 r. firma (...), za okres od 01.05.1979 r. do 31.01.1992 r. - przechowawca akt na podstawie porozumienia z syndykiem zajmującym się P.P.P.T. A..

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 21.09.1984 r., sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, odwołującemu wystawiono świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach za sporne okresy od 10.08.1998 r. do 28.02.2001 r. firma (...), za okres od 01.05.1979 r. do 31.01.1992 r. przechowawca dokumentów.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach, poza okresami uznanymi, jako kierowca ciągnika od 01.05.1979 r. do 30.04.1991 r., pracę laminarza z tworzyw sztucznych

od 01.05.1991 r. do 31.01.1992 r. oraz pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony od 10.08.1998 r. do 31.12.1998 r.

Odwołujący, wraz z uznanym okresem, wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd orzekł jak w wyroku o zmianie zaskarżonej decyzji i przyznaniu odwołującemu emerytury.

SSO Marzena Głuchowska